

**การหลบหลีกภาษีอากร เพื่อผลประโยชน์ทางภาษี
ของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร**

**Tax avoidance for tax benefits of SME limited companies at
Huai Khwang area in Bangkok.**

นิชาภัทร ภูมื่น¹
รองศาสตราจารย์ภา รุ่งเรืองวุฒิไกร²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การหลบหลีกภาษีอากร เพื่อผลประโยชน์ทางภาษีของบริษัทจำกัดรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์คือ 1.) เพื่อศึกษากลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 2.) เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง แก้ไข หรือป้องกันการหลบหลีกภาษีอากรในงานตรวจสอบภาษีของนักตรวจสอบภาษีให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุดในการจัดเก็บภาษี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักตรวจสอบภาษีสังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 จำนวน 15 คนซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการตรวจสอบภาษีอากรของธุรกิจ SMEs โดยตรง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดและครบถ้วน ผู้วิจัยจึงใช้เครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Non – Structured interview)

ผลการวิจัยพบว่า มีกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ รวมทั้งสิ้น 23 วิธี เป็นกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้จำนวน 15 วิธี ได้แก่ 1.การใช้สิทธิลดอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์ของธุรกิจ SMEs และจัดจ้างเป็นผู้ประกอบการบัญชีชุดเดียวเพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรย้อนหลัง 2.การจัดทะเบียนจัดตั้งหลายบริษัทโดยมีผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกันเพื่อกระจายฐานรายได้ไม่ให้เกินหลักเกณฑ์ที่ SMEs กำหนด 3.การใช้สิทธินำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปีก่อนรอบบัญชีปีปัจจุบันมาเป็นรายจ่าย 4.การควบคุมรายจ่ายค่ารับรองไม่ให้เกินตามอัตราที่กฎหมายกำหนดคือร้อยละ 0.3 5.กั๊ยืมเงินจากกรรมการ/ผู้ถือหุ้น ยังไม่จ่ายดอกเบี้ยแต่บันทึกการจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ 6.เช่ารถยนต์นั่งที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่งแทนการซื้อมาเป็นสินทรัพย์ของกิจการ 7.การเลือกใช้สิทธิทำลายสินค้าแทนการบริจาค เพื่อตัดต้นทุนสินค้าเป็นรายจ่าย 8.สร้างรายจ่ายซ่อมแซมอาคารให้คงสภาพเดิม ซึ่งมีใช้การต่อเติมเปลี่ยนแปลงหรือขยายออก 9.การแถมสินค้าพร้อมขายโดยมูลค่าของแถมไม่เกินมูลค่าสินค้าที่ขาย 10.การบริหารภาษีขายโดยใช้ใบกำกับภาษีซื้อมาเป็นเครดิตภาษีภายใน 6 เดือน 11.การบริจาคเงินสดในนามบริษัทแทนการบริจาคสินค้าของบริษัท 12.การเลื่อนการจ่ายค่าใช้จ่ายบางอย่าง เพื่อชะลอการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย 13.การใช้ภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ถูกผู้อื่นหักไว้มาเครดิตภาษีนิติบุคคลครึ่งปีและประจำปี 14.การแยกทำสัญญาเช่าที่ดินหลายสัญญาเพื่อให้มูลค่าตามสัญญาเช่าเกิน 1 ล้าน 15. การกั๊ยืมเงินแก่บริษัทในเครือเดียวกัน ดอกเบี้ยที่ได้รับไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ และเป็นกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้จำนวน 8 วิธี ได้แก่ 1.การจัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในเครือเดียวกันเพื่อกำหนดราคาโอนระหว่างกัน

2.การจัดตั้งคณะบุคคล ซึ่งคนในคณะบุคคลเดียวกันเป็นกรรมการบริษัท และบริษัทได้จ้างคณะบุคคลมาบริหารงาน และจ่ายค่าจ้างและเงินเดือนให้กับกรรมการซึ่งเป็นคนเดียวกัน 3.ขายทรัพย์สินของบริษัทให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในราคาต่ำ่มากๆ ต่ำกว่าราคาตามบัญชี เพื่อให้มีผลขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินแล้วนำผลขาดทุนนั้นมาถือเป็นรายจ่าย 4.ใช้กำกับภาษีจากการซื้อของใช้สิ้นเปลืองของบริษัทรวมกับของใช้ส่วนตัวมาเป็นเครดิตภาษีซื้อของบริษัท ซึ่งภาษีซื้อที่นำมาเครดิตภาษีนั้นบิดเบือนจากข้อเท็จจริง 5.บริษัทเป็นผู้จ่ายเงินได้ มีการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายไว้ครบถ้วน แต่ไม่ถูกต้องเนื่องจากผู้รับเงินได้กับผู้มีชื่ออยู่ในหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายมิใช่บุคคลคนเดียวกัน 6.บริษัทถูกผู้อื่นหัก ณ ที่จ่ายไว้แต่ต้นฉบับหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายสูญหาย และมีได้ร้องขอให้ผู้หักภาษีออกไปแทนฉบับที่สูญหาย แต่นำเครดิตภาษีมาขอคืนภาษี 7. บริษัทได้รับจ้างทำของ โดยมีได้ทำสัญญาจ้างระหว่างกัน จัดทำเพียงใบสั่งจ้างซึ่งลงลายมือชื่อเฉพาะผู้สั่งจ้างเพียงฝ่ายเดียว (ไม่ลงลายมือชื่อร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย) และไม่ติดอากร 8.บริษัทได้รับจ้างทำของ ทำสัญญาระหว่างผู้จ้างกับผู้ว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร แต่มิได้ระบุเงินจ้างหรือมูลค่าในสัญญาจ้างทำของนั้น

ผลประโยชน์ทางภาษีที่บริษัทได้รับ คือบริษัทได้รับสิทธิยกเว้นหรือลดอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของธุรกิจ SMEs ช่วยชะลอหรือยืดระยะเวลาการจ่ายภาษีหรือการหักภาษีเพื่อนำส่งสรรพากรช้าลง บริษัทสามารถแสดงรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้มากขึ้น กำไรน้อยลง ชำระภาษีน้อยลง ได้รับเครดิตภาษีมากขึ้น และมีสิทธิขอคืนเครดิตภาษีนั้น

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษา

หมายเหตุ : คำสำคัญ (Key words) ได้แก่ (1) การหลบหลีกภาษีอากร (Tax avoidance) (2) การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ (Tax avoidance acceptable methods) (3) การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ (Tax avoidance unacceptable methods)

Abstract

The study of tax avoidance for tax benefits of SME limited companies at Huai Khwang area in Bangkok objective was 1.) To study methods of tax avoidance for tax benefits of SME limited companies at Huai Khwang area in Bangkok 2.) To use the results of such study to be a guideline for planning, revising or preventing tax evasion in tax inspection tasks of tax inspectors for the most effective and efficient tax collection. The sample group in this research was 15 tax inspectors who were under Bangkok Area Revenue Office¹⁰. Those persons are responsible for direct tax inspection of SMEs business as well as analyzing by qualitative research. This study used in-depth interviews to obtain detailed and complete information. The research instrument was Non – Structured interview.

The results found that There are strategies to tax avoidance on corporate income tax, VAT, withholding tax, specific business tax and stamp duty totaling 23 methods divided as 15 acceptable methods namely 1.To exercising the right to reduce tax rates according to SMEs business regulation and registered as one set of account operators to prevent the tax inspector to recheck tax previously. 2 .To register many companies with the same group of shareholders in order to spread the income base to not exceed the criteria set by SMEs regulations. 3.The exercise of the right to take net loss that exchange to expenses not more than 5 accounting cycles. 4.The controlling expense of the certification to be within the specified rate by the law 0.3percent. 5.To borrow fund from directors / shareholders and do not pay interest but recording expenses as the right measurement. 6.To rent a car with a seat not more than 10 seats instead of buying as an asset of the business. 7.Choosing the right to demolish such product instead of donating to cut the cost of the product into expenditure. 8.To create expenditures for repairing building as the original condition which is not an addition, change or extension. 9 . Free product must have the value not exceeding the value of the product on sale. 10.Sales tax management using the purchase tax invoice as a tax credit within 6 months 11.Cash donation on behalf of the company instead of donating by the company's products.12.Postponement of payments in order to delay the deduction and deliver the withholding tax. 13.The use of withholding tax which has been deducted by others on half-year and a year. 14.Separation of several land lease agreements to prevent the value of the lease contract exceed 1 million baht. 15.Borrowing fund in common affiliated company, the received interest is not counted as specific business tax. and 8 unacceptable methods namely 1.The establishing registration of the same subsidiary companies to determine the transfer price between each other. 2.To set up the ordinary partnership who are the same persons as the company directors and the company has hired these persons to manage and pay wages and salaries for the same director. 3.Selling the company's assets to related persons at a lower price in order to have a loss from the sale of assets and take such loss to be expenditures instead. 4.To use taxes from the purchase of company consumables and personal items as a tax credit for the company, the purchase tax brought on the tax credit is distorted from the facts. 5.The company is incoming payer with the deduction and delivery of the complete tax but not

accurate due to the payee and the person named in the withholding tax certificate is not the same person.

6.The company has been withholding tax by others but orthodox withholding tax certificate lost and did not request the taxpayer to issue a substitute for the lost version but bringing tax credit to request tax refund instead.

7.The company has hired to do some work without the contract between each other and only create a contract which is signed by the employer only (Not signed by both sides) and without a revenue stamp.

8.The company has hired to do some work and make a contract between the employer and the employee but did not specify the salary or value in the contract.

Received tax benefits of the company. The company has the right to exempt or reduce the tax rate according to the criteria and conditions of SMEs business to delay or extend the period of tax payment or tax deduction to slow down the revenue. The company can show more expenses in calculating net profit independently.

บทนำ

การบริหารราชการของภาครัฐบาลในประเทศไทย จะเริ่มจากการใช้นโยบายจากหน่วยงานใหญ่สู่หน่วยงานย่อย จากภาครัฐบาลไปสู่ภาคเอกชน และไปสู่หน่วยธุรกิจย่อยๆซึ่งรัฐบาลจะใช้อำนาจอธิปไตยภายใต้กฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ในรูปแบบต่างๆ รวมถึงกฎหมายที่รัฐนำมาใช้บังคับในการเรียกเก็บภาษีอากรจากประชาชน เพื่อสร้างรายได้และเป็นค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุง พัฒนาประเทศ รายได้ของรัฐบาลนั้นมาจากหลายแหล่ง เช่น รายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ขายสิ่งของและบริการของรัฐ รัฐพาณิชย์ จากการกู้ยืมเงิน จากเงินคงคลังที่เหลือใช้จ่ายจากปีก่อน รายได้จากการรับบริจาคและรายได้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ แต่แหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาลก็คือ รายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ได้แก่ จากการจัดเก็บภาษีจากกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และหน่วยงานอื่นๆ ในปีงบประมาณ 2560 มีการจัดเก็บภาษีจากกรมสรรพากรได้จำนวน 1,751,567.13 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.32 ของรายได้รวมของประเทศ กรมสรรพสามิตจำนวน 545,192 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.02 จากกรมศุลกากรจำนวน 95,608 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.51 จากหน่วยงานอื่นๆ จำนวน 330,804 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.15 ล้านบาท ซึ่งกรมสรรพากรถือว่าเป็นหน่วยงานหลักที่จัดเก็บภาษีได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกรมอื่นๆ (กระทรวงการคลัง, 2562) ผลการจัดเก็บภาษีในปีงบประมาณ 2560 จากกรมสรรพากรแยกตามประเภทภาษีที่จัดเก็บได้ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทภาษี	จำนวนเงินที่เก็บได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ
1	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	742,218.54	42.37
2	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	590,596.00	33.72
3	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	312,745.00	17.98
4	ภาษีธุรกิจเฉพาะ	50,970.00	2.91
5	อากรแสตมป์	13,018.00	0.74
6	ภาษีปิโตรเลียม	39,381.11	2.25
7	รายได้อื่น	501.00	0.03
	รวม	1,751,567.13	100.00

ที่มา. จาก กลุ่มภารกิจด้านรายได้ : กระทรวงการคลัง, 2562. http://www.mof.go.th/home/overall_1.html

ผู้เสียภาษีทุกประเภทหากมีรายได้ถึงเกณฑ์ตามที่กรมสรรพากรกำหนด มีหน้าที่ต้องยื่นแบบและชำระภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ก็เช่นเดียวกันจึงเป็นที่มาของแนวคิดที่ว่าเสียภาษีอย่างไรให้มีจำนวนน้อยที่สุด ประหยัดที่สุดใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้สูงที่สุดและถูกต้องตามกฎหมาย ตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งผู้ประกอบการบางรายอาจใช้วิธีการวางแผนภาษี (Tax Planning) ใช้วิธีการหลบหลีกภาษีอากร (Tax Avoidance) โดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมาย (Loophole) ที่เปิดช่องให้กระทำได้โดยไม่ผิดกฎหมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้จำนวนภาระภาษีที่ต้องเสียลดน้อยลงไปจากการดำเนินปกติธุรกิจทั่วไป และในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร แบ่งเขตพื้นที่การปกครองออกเป็น 3 แขวง ได้แก่ แขวงห้วยขวาง แขวงบางกะปิ และแขวงสามเสนนอก ซึ่งผู้ประกอบการที่มีสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ภายในแขวงดังกล่าวจะอยู่ในการกำกับดูแลและจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 และเขตห้วยขวางนี้เป็นย่านธุรกิจ ความมั่งคั่งด้านเศรษฐกิจมีมาก เหมาะแก่การทำการธุรกิจอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงมีผู้ประกอบการที่จดทะเบียนและจัดตั้งบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวางขึ้นมามากมาย ประกอบด้วยบริษัทที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยและมีทั้งบริษัทที่จดทะเบียนตามกฎหมายต่างประเทศ แต่เข้ามาประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งจากข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคลที่เข้าลักษณะเป็นรูปแบบ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร และจำนวนรายได้แจ้งความประสงค์ขอคืนภาษีที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เป็นดังนี้

รายการ	ปี 2559	ปี 2560	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น(ลดลง)
บริษัทจดทะเบียนที่เข้าลักษณะรูปแบบธุรกิจ SMEs	2,125 ราย	2,254 ราย	6.07
ขอคืนภาษี	550 ราย	723 ราย	31.46

ที่มา. จาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า : กระทรวงพาณิชย์, 2562 <http://www.moc.go.th/สถิติการจดทะเบียนและพัฒนาธุรกิจ> และ
จาก ฝ่ายวางแผนและประเมินผล สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร, 2562

ในปี 2559 มีรายบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนที่เข้าลักษณะธุรกิจ SMEs จำนวนทั้งสิ้น 2,125 ราย และในปี 2560 จำนวน 2,254 ราย ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.07 และบริษัทจำกัดดังกล่าวจะถูกตรวจสอบจากนักตรวจสอบภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 เมื่อบริษัทมีการขอคืนภาษีทุกประเภทภาษี โดยในปี 2559 บริษัทจำกัดที่เป็นธุรกิจในรูปแบบ SMEs ขอคืนภาษีจำนวน 550 ราย แต่ในปี 2560 ขอคืนภาษีจำนวน 723 ราย ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 31.46 อัตราการที่เพิ่มขึ้นจากการขอคืนมากกว่าอัตราที่เพิ่มขึ้นของการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ซึ่งในเขตห้วยขวางเป็นย่านเศรษฐกิจที่มีความเฟื่องฟู น่าจะทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ที่สูง แต่การขอคืนภาษีโดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการประกอบการที่ขาดทุนคือรายได้น้อยกว่าต้นทุนและรายจ่ายจากการประกอบการ ประกอบกับการนำเครดิตภาษีที่ถูกผู้ถือหุ้นหักไว้มาขอคืนเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสงสัยว่าการดำเนินธุรกิจของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จัดทำบัญชีเพื่อยื่นแบบแสดงรายการและสำแดงรายได้และค่าใช้จ่ายไว้ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่หรือในการดำเนินธุรกิจมีการใช้วิธีการหลบหลีกภาษีอากรในรูปแบบต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ทางภาษีอากรของบริษัทหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้นจะทำให้จัดเก็บภาษีโดยรวมของกรมสรรพากรเก็บได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เพื่อให้นักตรวจสอบภาษีอากรรู้เท่าทันกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข และเป็นแนวทางในการอุดช่องโหว่ของกฎหมาย

เพื่อให้งานตรวจสอบมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุดในการจัดเก็บรายได้ภาษีอากรให้ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ป้องกันไม่ให้รัฐสูญเสียรายได้จากการใช้ช่องโหว่ของกฎหมายในการหลบหลีกภาษี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีในการหลบหลีกภาษีของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง แก้ไข ในงานตรวจสอบภาษีของนักตรวจสอบภาษีให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุดในการจัดเก็บภาษี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานครเท่านั้น
2. ขอบเขตด้านประชากร คือนักตรวจสอบภาษีสังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบภาษีโดยตรงในบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตเฉพาะด้านประชากร ซึ่งมีตำแหน่งเป็นนักตรวจสอบภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 10 ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบภาษีของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานครเท่านั้น
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการศึกษาและทำวิจัยตั้งแต่เดือนมกราคม-พฤษภาคม 2562

สมมติฐานของการวิจัย

บริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร มีกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากร

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 45 คน ซึ่งเป็นนักตรวจสอบภาษีระดับปฏิบัติการจำนวน 4 คน นักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการจำนวน 9 คน และนักตรวจสอบภาษีระดับชำนาญการพิเศษจำนวน 2 คน และมีประสบการณ์ในการตรวจสอบภาษีอย่างน้อย 3 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงกลวิธีในการหลบหลีกภาษีในรูปแบบต่างๆ
2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไข และรับมือกับกลวิธีในการหลบหลีกภาษีของบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs และนำมาซึ่งการพัฒนางานตรวจสอบภาษีให้รัดกุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล บทความ เอกสาร รวมถึงงานวิจัยฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

สมพงษ์ เลิศรัต (2556). ได้กล่าวไว้ว่ามี 5 ปัจจัยที่มีส่วนช่วยให้ผู้เสียภาษีหลบหลีกน้อยลง เพื่อให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ 1.ความมีจรรยาบรรณ มีจริยธรรม และสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องของประชาชนหรือผู้เสียภาษี

2.ลักษณะของกฎหมายภาษีและอากรกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 3.ประสิทธิภาพของเจ้าพนักงานที่จัดเก็บภาษี
4.บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมาย 5.โครงสร้างภาษีอากร

ศาสตราจารย์พิเศษชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนภาษีอากรเป็นการกระทำที่เป็น
สีขาวมีวัตถุประสงค์อันดับแรกคือทำให้ถูกต้องตามกฎหมายไว้ก่อน และอันดับที่สองจึงจะมุ่งเน้นในเรื่องของการ
ประหยัดภาษี การวางแผนภาษีอากรจึงมีนัยในการบริหารจัดการ (Tax Management) แต่การหลบหลีกภาษีอากร เป็น
การกระทำที่เป็นสีเทา คือมีวัตถุประสงค์อันดับแรกคือเพื่อให้ประหยัดภาษี หรือเสียภาษีน้อยลงกว่าปกติที่ควรเสีย
และคำนึงถึงความถูกต้อง ถูกกฎหมายเป็นลำดับรองไปของกฎหมายในการช่วยประหยัดภาษีซึ่งถือเป็นการ
วางแผนภาษีอย่างหนึ่งมีทั้งการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ เช่น การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี และมีทั้งการหลบหลีก
ภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ เช่น การตั้งราคาโอนระหว่างธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน (Transfer Pricing), การเลือกใช้สิทธิ
ประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนของประเทศอื่น (Treaty Shopping) จึงอาจมีการบิดเบือนหรืออาจอำพรางความจริง
อยู่บ้าง แต่การหนีภาษีเป็นการกระทำที่เป็นสีดำ คือการกระทำที่ผิดกฎหมายโดยสมบูรณ์แบบ จงใจและมีเจตนาที่จะไม่
ชำระภาษีเลย หรือชำระให้น้อยลง ซึ่งใช้วิธีการที่ขัดแย้งว่าผิดกฎหมายอย่างแน่นอน

พัชร โสจิพิทักษกุล (2556). ได้กล่าวไว้ว่า) บริษัทจำกัดถือเป็นนิติบุคคลที่ต้องมีหน้าที่ในการชำระภาษีตาม
มาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร และภาษีที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจนั้นมีหลายประเภท ซึ่งผู้ประกอบการมักใช้
กลวิธีที่ยอมรับได้และกลวิธีที่ยอมรับไม่ได้และใช้ช่องโหว่ของกฎหมายในการหลบหลีกภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ได้แก่
ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ เพื่อให้ตนเองหรือ
บริษัทของตนเองไม่ต้องชำระภาษี หรือได้ชำระแต่ชำระน้อยลง ได้คืนภาษีมากขึ้น พยายามใช้วิธีหรือช่องโหว่ของ
กฎหมายเพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางภาษีมากที่สุด

วสุ สรรกำเนต (2552). ได้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการทราบทบทวนคดีเพื่อป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร
จากการทำสัญญา และพบว่ากรทราบทบทวนคดีเพื่อป้องกันการหลบหลีกภาษีอากรจากการทำสัญญา ไม่ว่าจะเป็น
การแยกสัญญาหรือการรวมสัญญาเพราะคู่สัญญายอมทำให้ตนเองได้รับประโยชน์จากการทำสัญญามากที่สุด ซึ่งเป็น
การหลบหลีกภาษีอากรที่ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ทางภาษีอากร

ฤทัยรัตน์ เมืองแก้ว (2555). ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมายและช่องทางการหลีกเลี่ยง
ภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้ารถยนต์ และพบว่าปัญหาในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากรถยนต์อยู่หลายประการทั้งใน
เรื่องของความไม่ชัดเจนของกฎหมายและโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดจากการใช้ช่องทางต่าง ๆ ในการหลบหลีกการ
เสียภาษีสรรพสามิต ซึ่งทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้จากการหลบหลีกภาษีเป็นจำนวนมาก

ไตรธรรม หงส์ทอง (2555). ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอาศัยหลักนิติกรรมอำพรางตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์มาปรับใช้ในสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการหลบหลีกภาษีอากร และพบว่าการใช้หลักนิติกรรมอำพรางตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการหลบหลีกภาษีอากรเกี่ยวกับการทำสัญญาของ
คู่สัญญาซึ่งยังอาจบิดเบือนหรืออำพรางความจริงเพื่อให้สามารถหลบหลีกภาษีอากรได้

เพ็ญพิชชา มาลัย (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 65 ทวิ
(4) แห่งประมวลรัษฎากร ต่อการต่อต้านการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ และพบว่าบทบัญญัติแห่งประมวล
รัษฎากรมาตรา 65 ทวิ (4) ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ยังมีความคลุมเครือและยังไม่มีกำหนดหรือระบุแนวทาง

ในการประเมินที่ชัดเจนได้ ทำให้เจ้าพนักงานประเมินเกิดความคลุมเครือ สับสนในการใช้อำนาจการประเมินโดยปราศจากขอบเขต

ปาริชาติ ม่วงศิริ (2553). ได้ศึกษาปัญหาการหลบหลีกภาษีอากรและการรับรู้รายได้และรายจ่ายในการประกอบธุรกิจบ้านจัดสรร และพบว่าเกิดจากการแยกสัญญาขายที่ดินและสัญญารับเหมาก่อสร้างเพื่อให้บริษัทได้รับประโยชน์ทางภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นวิธีที่อาศัยช่องโหว่หรือความบกพร่องทางกฎหมายมาใช้ แม้จะไม่ผิดกฎหมายแต่เป็นการกระทำที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อให้ลดจำนวนภาษีที่ต้องชำระให้แก่รัฐบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยจึงใช้เครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Non – Structured interview) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดและครบถ้วนแล้วจึงประเด็นการสัมภาษณ์มาสรุปผล และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกประเด็นตามเหตุการณ์ของคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ เป็นการใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอ้างอิงบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเสนอผลการศึกษาวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

พบว่าบริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานครมีกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากร 23 วิธี เป็นกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ 15 วิธี และกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ 8 วิธี ดังนี้

ประเภทภาษีอากร	กลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้	กลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้	ประโยชน์ทางภาษีที่บริษัทได้รับ	ผลกระทบทางภาษี	แนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข หรือป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร
ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล	1.การใช้สิทธิลดอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์ของธุรกิจ SMEs และจัดแจ้งเป็นผู้ประกอบการบัญชีชุดเดียว		ได้รับสิทธิยกเว้นหรือลดอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์ เช่น ปีภาษี 2559 ได้รับยกเว้นทั้งจำนวน และปีภาษี 2560 ยกเว้นกำไร 300,00.- แรก ส่วนที่เหลือเสียภาษีร้อยละ10 (จากปกติร้อยละ 20) และจัดแจ้งบัญชีเดียวไม่ถูกตรวจสอบย้อนหลังตั้งแต่ปีภาษี 2558 ลงไป	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง เนื่องจากเป็นนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล	1.ตรวจสอบการได้รับสิทธิตามหลักเกณฑ์ว่ามีสิทธิจริงหรือไม่ 2.ตรวจทานการคำนวณภาษีตามอัตราภาษีที่ได้รับยกเว้นหรือลดอัตราภาษีนั้น 3.รัฐบาลควรยกเลิกนโยบายสนับสนุนการลงทุน
	2.จดทะเบียนจัดตั้งหลายบริษัท โดยมีผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกัน เพื่อกระจายฐานรายได้ไม่ให้เกินหลักเกณฑ์ที่ SMEs กำหนด		ได้รับสิทธิยกเว้นหรือลดอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์ เช่น ปีภาษี 2559 ได้รับยกเว้นทั้งจำนวน และปีภาษี 2560 ยกเว้นกำไร 300,00.- แรก ส่วนที่เหลือเสียภาษีร้อยละ10 (จากปกติร้อยละ 20)	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ระบุหรือห้ามไม่ให้ผู้ถือหุ้นในกลุ่มเดียวกันจัดตั้งหลายบริษัท	1.ตรวจสอบการได้รับสิทธิตามหลักเกณฑ์ว่ามีสิทธิจริงหรือไม่ 2.ตรวจทานการคำนวณภาษีตามอัตราภาษีที่ได้รับยกเว้นหรือลดอัตราภาษีนั้น 3.รัฐบาลควรยกเลิกนโยบายสนับสนุนการลงทุนหรือควรกำหนดระยะเวลาในการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีให้สั้นลง เช่น ได้สิทธิทางภาษีเพียง 1 รอบบัญชี เป็นต้น
	3.ใช้สิทธินำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปีก่อนรอบบัญชีปีปัจจุบันมาถือเป็นรายจ่าย อ้างอิง ม.65 ตี (12) แห่งประมวลรัษฎากร		-แสดงรายจ่ายได้มากขึ้น ทำให้ลดลง เสียภาษีน้อยลง -หากบริษัทขาดทุน จะยิ่งทำให้ผลขาดทุนเพิ่มมากขึ้น	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ตรวจสอบความถูกต้องของผลขาดทุนสุทธิที่ยกมาไม่เกิน 5 ปี ที่นำมาถือเป็นรายจ่าย 2.ควรแก้ไข ม.65 ตี (12) โดยระบุขอบเขตการนำผลขาดทุนมาเป็นรายจ่ายให้สั้นลง เช่น ผลขาดทุนเป็นรายจ่ายได้ไม่เกิน-2รอบ
	4.การควบคุมรายจ่ายค่ารับรองไม่ให้เกินตามอัตราที่กฎหมายกำหนดคือ ร้อยละ 0.3 (อ้างอิง ม.65 ตี (4) แห่งประมวลรัษฎากร)		-แสดงรายจ่ายค่ารับรองได้มากขึ้น ทำให้ลดลง เสียภาษีน้อยลง -หากบริษัทขาดทุนและมีเครดิตภาษีนิติบุคคลสามารถขอคืนได้	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ตรวจสอบค่ารับรองและเอกสารการจ่ายให้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด 2.หากไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด หรือเอกสารการจ่ายไม่ครบถ้วน ให้บวกกลับเป็นรายจ่ายต้องห้าม

ประเภทภาษีอากร	กลวิธีในการหลบหลีกภาษี ภาษีอากรที่ยอมรับได้	กลวิธีในการหลบหลีกภาษี ภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้	ประโยชน์ทางภาษีที่บริษัทได้รับ	ผลกระทบทางภาษี	แนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข หรือป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร
	5.บริษัทกู้ยืมเงินจากกรรมการ/ผู้ถือหุ้น คัดดอกเบี้ย แต่ยังไม่จ่ายดอกเบี้ยระหว่างกัน และบริษัทบันทึกดอกเบี้ยจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ (อ้างอิง ม.65 แห่งประมวลรัษฎากร)		-แสดงรายการจ่ายดอกเบี้ยได้มากขึ้น กำไรลดลง เสียภาษีน้อยลง -หากบริษัทขาดทุนและมีเครดิตภาษีนิติบุคคลสามารถขอคืนได้ -ช่วยยืดระยะเวลาการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายเมื่อจ่ายดอกเบี้ยจริง	-สท.กท.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล -ได้รับภาษีหัก ณ ที่จ่ายล่าช้า	1.ตรวจสอบสัญญาการกู้ยืมเงิน เอกสารการรับโอนเงินกู้ และจ่ายดอกเบี้ย การติดอากรแสตมป์ในสัญญา หากไม่ติดให้ติดให้ครบหรือบวกกลับเป็นรายจ่ายต้องห้ามหากค้างเกินปี 2.ควรบัญญัติในกฎหมายให้ชัดเจนเกี่ยวกับรายจ่ายเกณฑ์สิทธิที่ค้างจ่ายนานเกิน 1 รอบบัญชี(อาจเป็นรายจ่ายที่ไม่มีการจ่ายจริง) เพื่อให้เจ้าพนักงานเกิดความยุ่งยากในการประเมินดอกเบี้ยจ่ายเป็นรายจ่ายต้องห้าม
	6.เช่ารถยนต์นั่งที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่งแทนการซื้อมาเป็นทรัพย์สินของกิจการ (อ้างอิงพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 315 พ.ศ.2540)		-ค่าเช่าถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 1,200.-/วัน 36,000.-/เดือน, และสูงสุดไม่เกิน 432,000.-/ปี (ต่อคัน) ซึ่งมากกว่าการซื้อเข้ามาเป็นทรัพย์สินจะตัดค่าเสื่อมราคาได้เพียงไม่เกินปีละ 200,000 บาท เท่านั้น -บริษัทแสดงรายการจ่ายค่าเช่าได้มากกว่าค่าเสื่อมราคา กำไรลดลง เสียภาษีน้อยลง -หากบริษัทขาดทุนและมีเครดิตภาษีนิติบุคคลสามารถขอคืนได้	-สท.กท.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ได้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเช่ารถยนต์ และการนำมาใช้ในการประกอบกิจการ 2.ตรวจสอบเอกสารการเช่ารถ เช่น สัญญาการเช่า หลักฐานการจ่ายเงิน ใบกำกับภาษี รวมถึงการบันทึกบัญชีค่าเช่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ 3.หากไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด หรือเอกสารบันทึกบัญชีไม่ครบถ้วนให้บวกกลับค่าเช่าเป็นรายจ่ายต้องห้าม
	7.การเลือกใช้สิทธิทำลายสินค้า แทนการบริจาคให้กับหน่วยงานที่มีโฆษณาที่รัฐมนตรีกำหนด (อ้างอิงคำสั่งกรมสรรพากรที่ 79/2541 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ 84/2542)		- เมื่อซื้อสินค้าเข้ามาในบริษัท มีสิทธินำภาษีซื้อมาเป็นเครดิตภาษีได้ -ต้นทุนสินค้าที่ขอใช้สิทธิทำลายนั้น ถือเป็นรายจ่ายได้ และไม่ต้องนำมารวมเป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม (ไม่ต้องเสียภาษีขาย) -หากบริษัทขาดทุนและมีเครดิตภาษีนิติบุคคลสามารถขอคืนได้	-สท.กท.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการขอทำลายสินค้า เอกสารแสดงแหล่งที่มาของสินค้าที่ขออนุมัติทำลาย เช่น ใบกำกับภาษี ใบรายงานสินค้าคงเหลือ ใบลดหนี้ ใบรับคืนจากลูกค้า รายงานการทำลายสินค้าซึ่งมีผู้สอบลงลายมือชื่อรับรอง 2.ตรวจสอบคำสั่งกรมสรรพากรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนมูลค่าสินค้าที่ขอทำลาย โดยให้ถือเป็นรายจ่ายได้ไม่เกินสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนด
	8.การสร้างรายจ่ายเกี่ยวกับการซ่อมอาคารให้คงสภาพเดิม ซึ่งมิใช่การต่อเติม เปลี่ยนแปลง หรือขยายออก (อ้างอิง ม.65ตรี (5) แห่งประมวลรัษฎากร)		-รายจ่ายค่าซ่อมแซมอาคารให้คงสภาพเดิมถือเป็นรายจ่ายทางภาษี -บริษัทแสดงรายการจ่ายค่าซ่อมแซมได้มากขึ้น กำไรลดลงเสียภาษีน้อย -หากบริษัทขาดทุนและมีเครดิตภาษีนิติบุคคลสามารถขอคืนได้	-สท.กท.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ได้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการซ่อมแซมอาคาร ทำให้คงสภาพเดิมจริงหรือไม่ จำงโครงสร้างซ่อมแซมแล้วโดยของอาคาร เป็นต้น 2.ตรวจสอบเอกสารการจ่ายเงิน เช่น ใบเสร็จรับเงิน, ใบกำกับภาษี,การหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย 3.หากเอกสารบันทึกบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องให้บวกกลับค่าซ่อมแซมเป็นรายจ่ายต้องห้ามในการคำนวณกำไรขาดทุนสุทธิ
	9.การจัดตั้งบริษัทในเครือเดียวกันแล้วกำหนดราคาโอนระหว่างกันในราคาที่ต่ำมาก เช่น ขายสินค้าให้กับในราคาที่ต่ำกว่าราคาปกติที่ธุรกิจอื่นขาย (เปิดเป็นราคา กำหนดราคาโอนที่ไม่เป็นธรรม)		-บริษัทในเครือเดียวกัน(ผู้ขาย) แสดงรายได้ต่ำ เสียภาษีมูลค่าเพิ่มต่ำ รายได้น้อยกว่าความเป็นจริง กำไรลดลง เสียภาษีน้อยลง -บริษัทในเครือเดียวกัน(ผู้ซื้อ)แสดงรายจ่ายซื้อสินค้าได้น้อย กำไรอาจสูง แต่อยู่เกณฑ์ SMEs ซึ่งได้รับยกเว้นหรือลดอัตราภาษี จึงไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง	-สท.กท.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ตรวจสอบนโยบาย/เงื่อนไขการขายสินค้าระหว่างบริษัทในเครือ ราคาตลาดของสินค้าที่ขาย 2.ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการซื้อขาย เช่น ใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน หลักฐานการรับโอนเงิน การยื่นแบบ ภ.พ.30 (สำหรับผู้ขาย) 3.หากขายต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันควร ควรปรับปรุงรายได้ให้เป็นไปตามราคาตลาดมาตรา 65 ทวิ(4)แห่งประมวลรัษฎากร
	10.การจัดตั้งคณะบุคคล ซึ่งคนในคณะบุคคลเป็นคนเดียวกับกับกรรมการบริษัท และบริษัทได้จ้างคณะบุคคลมาบริหารงาน บริษัทจ่ายค่าจ้างและเงินเดือนให้กับกรรมการซึ่งเป็นคนเดียวกัน (จ่ายซ้ำซ้อน) (สร้างรายจ่ายให้บริษัท กรรมการได้รับประโยชน์)		-กรรมการของบริษัทได้รับประโยชน์ 2 ทาง -บริษัทมีรายจ่ายมากขึ้น แสดงรายการจ่ายค่าจ้างเงินเดือนได้มากขึ้น กำไรลดลง เสียภาษีน้อยลง -หากบริษัทขาดทุนและมีเครดิตภาษีนิติบุคคลสามารถขอคืนได้	-สท.กท.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ได้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งงานบริหารนั้น รวมถึงความจำเป็นในการจ้างคณะบุคคลภายนอกมาบริหารงาน 2.ตรวจสอบเอกสารการจ่ายค่าจ้าง เงินเดือน สัญญาจ้างบริหาร การภาษี ณ ที่จ่าย 3.หากเป็นรายจ่ายที่เกินสมควร ควรปรับปรุงรายจ่ายให้เป็นไปตาม ม.65 ตรี (8) ให้เป็นรายจ่ายต้องห้ามได้

ประเภทภาษีอากร	กลวิธีในการหลบหลีกภาษี ภาษีอากรที่ยอมรับได้	กลวิธีในการหลบหลีกภาษี ภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้	ประโยชน์ทางภาษีที่บริษัทได้รับ	ผลกระทบทางภาษี	แนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข หรือป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร
		11.ขายทรัพย์สินของบริษัทให้บุคคลเกี่ยวข้องกับราคาต่ำมากๆ ต่ำกว่าราคาตามบัญชี เพื่อให้มีผลขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน แล้วนำผลขาดทุนนั้นมาถือเป็นรายจ่าย เช่น ข่ายรถยนต์ของบริษัทให้กรรมการ	-รายได้จากการขายทรัพย์สินน้อยกว่าปกติที่ควรจะได้รับ จึงนำรายได้มาเป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าลดลง เสียภาษีขายน้อยลง -นำผลขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินไปถือเป็นรายจ่ายทางภาษี ทำให้รายจ่ายสูงขึ้น กำไรลดลง เสียภาษีน้อยลง	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีนิติบุคคล	1.ได้ส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินนั้น เหตุผลในการขายต่ำกว่าราคาปกติหรือต่ำกว่าราคาตามบัญชี 2.ตรวจสอบหลักฐานการรับโอนเงิน ทะเบียนทรัพย์สิน ราคาตลาดของทรัพย์สินที่ขาย ตรวจสอบการยื่นแบบ ภ.พ.30(ขายทรัพย์สิน) 3.หากขายต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันควร ควรปรับปรุงรายได้ให้เป็นไปตามราคาตลาดมาตรา 65 ทวิ(4)แห่งประมวลรัษฎากร 4.ควรกำหนดค่านิยมของค่าราคาตลาดให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยลดปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานโดยปราศจากขอบเขตเพื่อให้ง่ายต่อการตีความในการใช้ดุลพินิจในการประเมินภาษีของเจ้าพนักงาน
ด้านภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.การแถมสินค้าพร้อมขาย โดยมูลค่าของแถมไม่เกินมูลค่าสินค้าที่ขาย แสดงรายการของแถมรวมอยู่ในใบกำกับภาษี 0 บาท หรือไม่ต้องระบุราคา (อ้างอิงตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฉบับที่ 40)		- เมื่อซื้อสินค้าเข้ามาในบริษัท มีสิทธินำภาษีซื้อมาเป็นเครดิตภาษีได้ -มูลค่าของสินค้าที่แถมไม่ต้องนำมารวมเป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม -เสียภาษีมูลค่าเพิ่มน้อยลง -หากมีเครดิตภาษีมูลค่าเพิ่ม ยิ่งจะทำให้บริษัทมีสิทธิขอคืนได้มากขึ้น	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีได้น้อยลง -หากมีเครดิตภาษีซื้อไว้มากกว่าภาษีขาย หรือขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.ได้ส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมการตลาด การแถมลดแลกแจกแถม แผนการจัดโปรโมชันได้รับการอนุมัติจากผู้อำนาจหรือไม่ 2.ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการขาย เช่น ใบกำกับภาษีขาย ราคามูลค่าสินค้าที่ขาย ราคาสินค้าที่แถมเกินราคาขายหรือไม่ 3.หลักเกณฑ์การแถมสินค้าถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หากไม่ถูกต้องควรปรับปรุงมูลค่าของแถมมารวมเป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม
	2.การใช้ใบกำกับภาษีซื้อมาเป็นเครดิตภาษีภายใน 6 เดือน เพื่อบริหารการจ่ายภาษีขายและให้เกิดสภาพคล่องในบริษัท		-บริหารการจ่ายภาษีได้ เช่น เมื่อเดือนใดมีภาษีขายมาก ก็ไม่ใบกำกับภาษีมาใช้เพื่อช่วยลดภาษีขาย เมื่อเดือนใดมีภาษีซื้อสูงเกินไป จึงถือเป็นเครดิตภาษีหรือไม่ใบกำกับภาษีนั้นมาใช้ในเดือนนี้เพื่อไม่ให้มีภาษีซื้อขอคืน เพื่อป้องกันการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้น้อยกว่าที่ควรจะได้ -หากมีเครดิตภาษีซื้อไว้มากกว่าภาษีขาย หรือขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อที่นำมาเครดิตภาษี (หากมีการขอคืนภาษี) เป็นภาษีซื้อที่ไม่เกิน 6 เดือนนับจากเดือนที่ออกไปกำกับหรือไม่ เป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับการหรือไม่ 2.ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง และรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องในใบกำกับภาษีนั้น 3.หากไม่กำกับภาษีซื้อนั้นไม่ถูกต้อง ควรปรับปรุงเป็นภาษีซื้อแจ้งไว้เกิน พร้อมทั้งคำนวณเบี้ยปรับเงินเพิ่มตามกฎหมายกำหนด
	3.การบริหารเงินสดในนามบริษัทแทนการบริหารสินค้าของบริษัท เพราะการบริหารถือเป็นการจำหน่ายจ่ายโอนสินค้า แม้ว่าจะไม่มีการตอบแทนก็ตาม (อ้างอิง ม.77/1(8) แห่งประมวลรัษฎากร)		-ไม่ได้นำเงินสดมารวมเป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่หากบริหารสินค้าต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะถือเป็นกรจำหน่ายจ่ายโอน แม้ว่าจะไม่มีการตอบแทนก็ตาม -เสียภาษีมูลค่าเพิ่มน้อยลง -หากมีเครดิตภาษีมูลค่าเพิ่ม ยิ่งจะทำให้บริษัทมีสิทธิขอคืนได้มากขึ้น -บริหารเงินสดไม่ต้องจัดทำใบกำกับภาษีให้ยุ่งยาก	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้น้อยลง -หากมีเครดิตภาษีซื้อไว้มากกว่าภาษีขาย หรือขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1.ตรวจสอบเอกสารการรับบริจาค เช่น ใบรับเงิน ใบอนุโมทนา เอกสารหลักฐานการโอนเงินสด (ถ้ามี) 2.หากเป็นการบริจาคเงินสดให้องค์กรสาธารณกุศลมีสิทธิหักรายจ่ายได้ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ บริษัทให้นำหลักลดหย่อนหรือไม่ ตรวจสอบการคำนวณ
	4.นำใบกำกับภาษีซื้อจากการซื้อของใช้สิ้นเปลืองของบริษัทรวมกับของใช้ส่วนตัว มาเป็นเครดิตภาษีซื้อของบริษัท เช่น ซื้อกระดาษชำระของบริษัทและกระดาษชำระส่วนตัวรวมการแล้วให้ออกใบกำกับภาษีในนามบริษัท แล้วนำมาใช้เครดิตภาษีหรือขอคืนภาษี (ภาษีซื้อที่แสดงบิตเป็นจากข้อเท็จจริง)		-บริษัทมีภาษีซื้อจำนวนสูงกว่าปกติ -เครดิตภาษีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม -หากมีภาษีที่ต้องจ่าย จะได้จ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มน้อยลง -หากมีเครดิตภาษีมูลค่าเพิ่ม ยิ่งจะทำให้บริษัทมีสิทธิขอคืนได้มากขึ้น	-สท.กท.ม.10 จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้น้อยลง -หากมีเครดิตภาษีซื้อไว้มากกว่าภาษีขาย หรือขอคืนภาษี ต้องตรวจและคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม -กรมสรรพากรต้องคืนภาษีให้บริษัทอย่างไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม บิดเบือนข้อเท็จจริง	1.ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อที่มีมูลค่าสูง รายการที่ซื้อบ่อยๆ และปริมาณมากผิดปกติ เพื่อประเมินความสอดคล้องในการดำเนินงานของบริษัทกับการซื้อของใช้ชนิดนั้นๆ เป็นการสร้างรายจ่ายมากเกินความเป็นจริงหรือไม่ 2.หากไม่สอดคล้องหรือเกินสมควรบริษัทควรปรับปรุงเป็นภาษีซื้อแจ้งไว้เกิน พร้อมทั้งคำนวณเบี้ยปรับเงินเพิ่มตามกฎหมายกำหนด

ประเภทภาษีอากร	กลวิธีในการหลบหลีกภาษี ภาษีอากรที่ยอมรับได้	กลวิธีในการหลบหลีกภาษี ภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้	ประโยชน์ทางภาษีที่บริษัทได้รับ	ผลกระทบทางภาษี	แนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข หรือป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร
ด้านภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย	1.บริษัทเลื่อนการจ่ายค่าใช้จ่าย บางอย่างออกไป เพื่อชะลอการ หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่าย เช่น เลื่อนการจ่ายเงินโบนัสให้ จากเดือน ม.ค. เป็นเดือน มี.ค. (จ่ายภายในรอบบัญชี)		-ช่วยยืดระยะเวลาการหักและนำส่ง ภาษีหัก ณ ที่จ่าย เพื่อนำเงินนั้นไป ใช้หมุนเวียนหรือลงทุนระยะสั้นก่อน	-สท.กทม.10 ได้รับเงินภาษี หัก ณ ที่จ่ายล่าช้ากว่าปกติ ทำให้กรมสรรพากรมีรายได้ที่ ไม่ต่อเนื่อง	1.ตรวจสอบนโยบาย/ระเบียบสวัสดิการของ พนักงาน 2.ตรวจสอบเอกสารการบันทึกบัญชีโบนัสต่าง จ่าย ตรวจสอบเอกสารการจ่ายเมื่อมีการจ่าย จริง มีการหักและนำส่งภาษีครบถ้วนหรือไม่ 3.หากค้างจ่ายเกิน 1 รอบบัญชีอาจเป็นราย จ่ายที่ไม่มีการจ่ายจริง และหากนโยบายจ่าย เงินโบนัสจากผลกำไร ควรบวกกลับเป็นราย จ่ายต้องห้ามตาม ม.65 ตรี(19) แห่งประมวล รัษฎากร
	2.การใช้ภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ถูก ผู้อื่นหักไว้มาเครดิตภาษีนิติ บุคคลครั้งปีและประจำปีเมื่อสิ้น รอบบัญชี		-มีเครดิตภาษีมากขึ้น ทำให้เสีย เงินได้นิติบุคคลน้อยลง หรือไม่ เสียภาษีเลย -หากมีเครดิตภาษีมากกว่าภาษีที่ ต้องชำระ หรือมีผลขาดทุน บริษัทมี สิทธิขอคืนเครดิตภาษีได้	-สท.กทม.10 จัดเก็บภาษีเงินได้ นิติบุคคลได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและ คืนภาษีนิติบุคคล	1.ตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนภาษีเงิน ได้หัก ณ ที่จ่ายที่ถูกผู้อื่นหักไว้มาขอคืนภาษี 2.ตรวจสอบต้นฉบับหนังสือรับรองการถูกหัก ภาษี ณ ที่จ่ายเทียบกับข้อมูลระบบกรม 3.ตรวจสอบบัญชีแยกประเภทบัญชีรายได้ว่า บันทึกรายได้ครบถ้วนหรือไม่ รวมถึงเอกสาร การรับเงินได้นั้น เช่น ในเสร็จรับเงินใบกำกับ ภาษี หลักฐานการรับโอนเงิน เช็ค เป็นต้น
	3.บริษัทเป็นผู้จ่ายเงินได้ หักและนำ ส่งภาษี ณ ที่จ่ายครบถ้วน แต่ไม่ ถูกต้อง เนื่องจากผู้รับเงินได้กับผู้ที่ มีชื่ออยู่ในหนังสือรับรองการถูกหัก ภาษี มีข้อมูลคลาดเคลื่อนกัน เช่น ว่าจ้าง น.ส.เอ รับจ้างทำของ แต่ นำชื่อบุคคลอื่นมาหักภาษีแทน		-เพื่อให้บริษัทสามารถหักและนำส่ง ภาษีหัก ณ ที่จ่ายได้ตาม ม.50 และ ม.52 แห่งประมวลรัษฎากร เพราะ ถ้าบริษัทไม่หักและไม่นำส่งภาษี เมื่อมีการจ่ายเงินได้ บริษัทจะ มีความผิดที่ไม่หักและนำส่ง เมื่อ เจ้าหน้าที่ตรวจพบ ต้องนำส่งภาษี พร้อมเบี้ยปรับเงินเพิ่ม	-สท.กทม.10 ได้รับเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายครบถ้วน แต่ชื่อผู้ถูกหัก ไม่ถูกต้อง บิดเบือนจากข้อเท็จ จริง -เป็นการของเจ้าหน้าที่ที่ตรวจ สอบให้ละเอียดว่าใครเป็นผู้ที่รับ เงินหรือมีรายได้ที่แท้จริงซึ่งจะ เชื่อมโยงถึงการยื่นเงินได้บุคคล ธรรมดาที่เป็นผู้รับเงินได้ด้วย	1.ตรวจสอบสัญญาการว่าจ้างทำของ ใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน หลักฐานการจ่าย เงิน หนังสือรับรองการหัก ณ ที่จ่าย ว่าผู้ที่ รับเงินจริงกับผู้ที่ปรากฏชื่อตามเอกสารการ จ่ายเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ 2.ตรวจสอบการหักและนำส่งภาษีตามแบบ แสดงรายการ ภ.ง.ด.3 พร้อมใบเสร็จรับเงิน จากกรมสรรพากร
	4.บริษัทถูกผู้อื่นหัก ณ ที่จ่ายไว้ ต้นฉบับหนังสือรับรองการถูกหัก สูญหายซึ่งมิได้ร้องขอให้ผู้ที่หักภาษี ออกไปแทนฉบับที่สูญหาย แต่ บริษัทนำเครดิตภาษีจำนวนนั้นมา ขอคืนภาษี		-มีเครดิตภาษีมากขึ้น ทำให้เสีย เงินได้นิติบุคคลน้อยลง หรือไม่ เสียภาษีเลย -หากมีเครดิตภาษีมากกว่าภาษีที่ ต้องชำระ หรือมีผลขาดทุน บริษัทมี สิทธิขอคืนเครดิตภาษีได้	-สท.กทม.10 จัดเก็บภาษีเงินได้ นิติบุคคลได้น้อยลง -หากขอคืนภาษี ต้องตรวจและ คืนภาษีนิติบุคคล	1.ตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนภาษีเงิน ได้หัก ณ ที่จ่ายที่ถูกผู้อื่นหักไว้มาขอคืนภาษี 2.ตรวจสอบต้นฉบับหนังสือรับรองการถูกหัก ภาษี ณ ที่จ่ายเทียบกับข้อมูลระบบกรม 3.ตรวจสอบบัญชีแยกประเภทบัญชีรายได้ว่า บันทึกรายได้ครบถ้วนหรือไม่ รวมถึงเอกสาร การรับเงินได้นั้น เช่น ในเสร็จรับเงินใบกำกับ ภาษี หลักฐานการรับโอนเงิน เช็ค เป็นต้น
ด้านอากรแสตมป์	1.แบ่งการทำสัญญาเช่าที่ดิน ออกเป็นหลายๆสัญญาเพื่อมิให้ มูลค่าตามสัญญาเช่าเกิน 1 ล้านบาท (อ้างอิงประกาศอธิบดีกรม สรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ ฉบับที่ 37)		-เมื่อสัญญาการเช่ามีมูลค่าไม่เกิน 1 ล้านบาท บริษัทสามารถทยอย ติดอากรแสตมป์แบบเป็นกระดาะ โดยไม่ต้องชำระอากรเป็นตัวเงินใน คราวเดียวกันทั้งหมด	-สท.กทม.10 ได้รับเงินภาษี อากรแสตมป์ล่าช้ากว่าปกติ	1.ตรวจสอบรายละเอียดสัญญาการเช่าที่ดิน มูลค่าการเช่า วันที่ทำสัญญาเช่า ติดอากร แสตมป์ครบถ้วนหรือไม่ 2.หากเสียอากรไม่ครบถ้วน ให้ผู้ให้เช่าชำระ อากรให้ครบถ้วน พร้อมทั้งเบี้ยปรับเงินเพิ่ม
	2.บริษัทรับจ้างทำของ โดยมิได้ทำ สัญญาจ้างระหว่างกัน ผู้ว่าจ้างจัด ทำเพียงใบสั่งจ้าง ซึ่งลงลายมือชื่อ เฉพาะผู้สั่งจ้างเพียงฝ่ายเดียว (ไม่ลงลายมือชื่อทั้งสองฝ่าย) เพื่อ ให้บริษัทผู้รับจ้างเสียภาษีอากร แสตมป์		-ไม่ต้องเสียอากรแสตมป์ เพราะไม่ ได้จัดทำสัญญาจ้าง หรือมีการทำใบ สั่งจ้างแต่มิได้ลงลายมือชื่อร่วมกัน ทั้งสองฝ่าย จึงไม่เสียอากรแสตมป์	-สท.กทม.10 จัดเก็บภาษีอากร แสตมป์ได้น้อยลง	1.ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับจ้างทำของ เช่น สัญญาจ้าง ใบสั่งจ้าง มูลค่างานจ้าง เอกสารหลักฐานอื่นใดที่ได้มีการลงลายมือชื่อ ไว้ร่วมกันเพื่อประเมินเรียกเก็บอากรแสตมป์ 2.ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลกระทบของการ ไม่ทำสัญญาจ้างระหว่างกัน ไม่มีผลทางกฎหมาย และเพื่อให้บริษัทมีจิตสำนึกในการเป็นผู้ชำระ ภาษีอากรที่ดีด้วย
	3.บริษัทรับจ้างทำของ ทำสัญญา ระหว่างผู้จ้างกับผู้ว่าจ้างเป็นลาย ลักษณ์อักษร แต่มิได้ระบุเงินจ้างใน สัญญาจ้างทำของนั้น		-เมื่อไม่ระบุเงินจ้างในสัญญา บริษัท (ผู้รับจ้าง) จึงไม่ติดหรือเสียภาษี อากรแสตมป์	-สท.กทม.10 จัดเก็บภาษีอากร แสตมป์ได้น้อยลง	1.ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับจ้างทำของ เช่น สัญญาจ้าง เอกสารการรับ-จ่ายเงิน ค่าจ้างทำของ เช่น เช็ค ใบสำคัญรับ 2.เจ้าพนักงานประมาณจำนวนเงินจ้างหรือ มูลค่าจ้างตามเอกสารหลักฐานที่ปรากฏ ตามสมควรแล้วให้เสียอากรตามจำนวน เงินจ้างที่ประมาณขึ้นนั้น
ด้านภาษีธุรกิจเฉพาะ	1.การให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทใน เครือเดียวกัน(ถือหุ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 25) ดอกเบี้ยที่ได้รับไม่ ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษี ธุรกิจเฉพาะ		-ไม่ต้องนำดอกเบี้ยที่ได้รับมาเป็น ฐานในการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ	-สท.กทม.10 จัดเก็บภาษีธุรกิจ เฉพาะได้น้อยลง	1.ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน ตรวจสอบสัญญาการให้กู้ยืม สิทธิในการเป็น บริษัทในเครือเดียวกัน ระยะเวลาการถือหุ้น ก่อนที่จะมีการกู้ยืมไม่น้อยกว่า 6 เดือนหรือไม่ อัตราดอกเบี้ยที่คิดเป็นไปตามราคาตลาดหรือไม่ หลักฐานการรับ-โอนเงินกู้ยืมรวมถึงการ จ่ายดอกเบี้ยเช่น เช็ค สลิปเงินโอน เป็นต้น

อภิปรายผล

บริษัทมีการใช้กลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ (Acceptable Tax Avoidance) ในด้านภาษีเงินได้ นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ รวมจำนวน 15 วิธี ได้แก่

- 1.การใช้สิทธิลดอัตราภาษีตามหลักเกณฑ์ของธุรกิจ SMEs และจัดตั้งเป็นผู้ประกอบการบัญชีชุดเดียว
- 2.การจัดทะเบียนจัดตั้งหลายบริษัทโดยมีผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกันเพื่อกระจายฐานรายได้ไม่ให้เกินหลักเกณฑ์ที่ SMEs กำหนด
- 3.การใช้สิทธินำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปีก่อนรอบบัญชีปัจจุบันมาเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ (อ้างอิง มาตรา 65 ตี (12) แห่งประมวลรัษฎากร)
- 4.การควบคุมรายจ่ายค่ารับรองไม่ให้เกินตามอัตราที่กฎหมายกำหนดคือ ร้อยละ 0.3 (อ้างอิงมาตรา 65 ตี (4) แห่งประมวลรัษฎากร)
- 5.บริษัทกู้ยืมเงินจากกรรมการ/ผู้ถือหุ้น คิดดอกเบี้ยแต่ยังไม่จ่ายดอกเบี้ยระหว่างกัน และบันทึกบัญชีดอกเบี้ยจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ (อ้างอิงตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร)
- 6.เช่ารถยนต์นั่งที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่งแทนการซื้อมาเป็นสินทรัพย์ของกิจการ (อ้างอิงพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 315 พ.ศ.2540)
- 7.การใช้สิทธิทำลายสินค้าแทนการบริจาคให้กับหน่วยงานที่มีใช้สถานที่ที่รัฐมนตรีกำหนด (อ้างอิง คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.79/2541 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.84/2542)
- 8.การสร้างรายจ่ายเกี่ยวกับการซ่อมอาคารให้คงสภาพเดิม ซึ่งมีใช้การต่อเติมเปลี่ยนแปลงหรือขยายออก (อ้างอิงมาตรา 65 ตี (5) แห่งประมวลรัษฎากร)
- 9.การแถมสินค้าพร้อมขายโดยมูลค่าของแถมไม่เกินมูลค่าสินค้าที่ขาย แสดงรายการของแถมรวมอยู่ในใบกำกับภาษี 0 บาท หรือไม่ต้องระบุราคา (อ้างอิงประกาศอธิบดีกรมสรรพากรฉบับที่ 40)
- 10.การใช้ใบกำกับภาษีซื้อมาเป็นเครดิตภาษีภายใน 6 เดือนเพื่อบริหารการจ่ายภาษีขายและให้เกิดสภาพคล่องในบริษัท
- 11.การบริจาคเงินสดในนามบริษัทแทนการบริจาคสินค้าของบริษัท เพราะการบริจาคถือเป็นการจำหน่ายโอนสินค้า แม้ว่าจะไม่มีคำตอบแทนก็ตาม (อ้างอิงมาตรา 77/1 (8) แห่งประมวลรัษฎากร)
- 12.บริษัทเลื่อนการจ่ายค่าใช้จ่ายบางอย่างออกไป เพื่อชะลอการหักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายออกไป (ไม่เกิน 1 รอบบัญชี)
- 13.การใช้ภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ถูกผู้อื่นหักไว้มาเครดิตภาษีนิติบุคคลครึ่งปีและประจำปีเมื่อสิ้นรอบบัญชี
- 14.การแบ่งการทำสัญญาเช่าที่ดินออกเป็นหลายๆสัญญาเพื่อมิให้มูลค่าตามสัญญาเช่าเกิน 1 ล้านบาท (อ้างอิงประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับอากรแสตมป์ฉบับที่ 37) เพื่อให้บริษัทไม่ต้องเสียภาษีอากรแสตมป์เป็นเงินสดในคราวเดียวกันที่ละมากๆ ในขณะที่เดียวกันบริษัทสามารถทยอยจ่ายค่าอากรแสตมป์เป็นกระดาะได้ เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการทำสัญญา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวสุ สรรกานี (2552). ได้ศึกษาและพบว่า การตราบทบัญญัติเพื่อป้องกันการหลบหลีกภาษีอากรจากการทำสัญญา ไม่ว่าจะเป็นการแยกสัญญา หรือการรวมสัญญา เพราะคู่สัญญาย่อมทำให้ตนเองได้รับประโยชน์จากการทำสัญญามากที่สุด ซึ่งเป็นการหลบหลีกภาษีอากรที่ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ทางภาษีอากร
- 15.การกู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือเดียวกัน (ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 25) ดอกเบี้ยที่ได้รับไม่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ และ การใช้กลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ ทั้ง 15 วิธีนี้ เป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย โดยการอาศัยใช้ช่องโหว่ของกฎหมาย (Loophole) เพื่อให้บริษัทประหยัดภาษีมากที่สุด การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนภาษีอากร เพื่อให้บริษัทได้ประโยชน์ทางภาษีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับศาสตราจารย์พิเศษชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม (2553) ได้กล่าวว่า การที่ผู้เสียภาษีใช้วิธีการที่ไม่ผิดกฎหมายเพื่อทำให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือทำให้เสียภาษีน้อยลงกว่าปกติที่ต้องเสีย การใช้ช่องโหว่ของกฎหมาย (Loophole) หรือความคลุมเครือของกฎหมาย (Ambiguity) หรือจุดบกพร่อง (Defection) ของกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์แรกคือให้ประหยัดภาษีที่สุด และวัตถุประสงค์ที่สองคือคำนึงถึงความถูกต้องของกฎหมาย ถือว่าเป็น

การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพัชรี โสจิพิทักษกุล (2556) ซึ่งได้กล่าวไว้เกี่ยวกับกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ตามภาษีอากรแต่ละประเภทที่ใช้กลวิธีที่แตกต่างกัน

บริษัทมีการใช้กลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ (Unacceptable Tax Avoidance) ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ รวมจำนวน 8 วิธี ได้แก่ 1.การจัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในเครือเดียวกันแล้วกำหนดราคาโอนระหว่างกันในราคาที่ต่ำมาก ๆ เช่น ขายสินค้าให้กับในราคาที่ต่ำกว่าราคาปกติที่ธุรกิจอื่นขาย ซึ่งเป็นการบิดเบือนราคา กำหนดราคาโอนที่ไม่เป็นธรรม 2.การจัดตั้งคณะบุคคล ซึ่งคนในคณะบุคคลเดียวกันเป็นกรรมการบริษัท และบริษัทได้จ้างคณะบุคคลมาบริหารงาน บริษัทจ่ายค่าจ้างและเงินเดือนให้กับกรรมการซึ่งเป็นคนเดียวกัน จ่ายซ้ำซ้อน ซึ่งเป็นการสร้างรายจ่ายให้บริษัท และกรรมการบริษัทได้รับประโยชน์ 2 ต่อ 3.ขายทรัพย์สินของบริษัทให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องในราคาที่ต่ำมาก ๆ ต่ำกว่าราคาตามบัญชี เพื่อให้มีผลขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินแล้วนำผลขาดทุนนั้นมาถือเป็นรายจ่าย เช่นขายรถยนต์ของบริษัทให้กรรมการ เป็นการหลบหลีกซึ่งอาศัยความไม่ชัดเจนหรือความคลุมเครือของกฎหมายเกี่ยวกับราคาตลาดมาเป็นวิธีในการหลบหลีกภาษี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุทัยรัตน์ เมืองแก้ว (2555). ได้ศึกษาและพบว่าปัญหาในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากรถยนต์ซึ่งเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายและช่องโหว่ต่างๆของกฎหมายภาษีสรรพสามิตในการหลบหลีกภาษีสรรพสามิต 4. นำใบกำกับภาษีจากการซื้อของใช้สิ้นเปลืองของบริษัทรวมกับของใช้ส่วนตัวมาเป็นเครดิตภาษีซื้อของบริษัท เช่น ซื้อกระดาษชำระของบริษัทรวมกับกระดาษชำระที่กรรมการบริษัทฝากซื้อ ออกใบกำกับภาษีซื้อในนามบริษัท และนำไปกำกับภาษีซื้อนั้นมาเป็นเครดิตภาษีหรือขอคืนภาษี ซึ่งภาษีซื้อที่นำมาขอคืนภาษีนั้นบิดเบือนจากข้อเท็จจริง 5. บริษัทเป็นผู้จ่ายเงินได้ หักและนำส่งภาษี ณ ที่จ่ายครบถ้วน แต่ไม่ถูกต้องเนื่องจากผู้รับเงินได้กับผู้มีชื่ออยู่ในหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายมิใช่บุคคลคนเดียวกัน 6. บริษัทถูกผู้อื่นหัก ณ ที่จ่ายไว้แต่ต้นฉบับหนังสือรับรองการถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายสูญหาย และมีได้ร้องขอให้ผู้ที่หักภาษีออกไปแทนฉบับที่สูญหาย แต่บริษัทนำเครดิตภาษีจำนวนนั้นมาขอคืนภาษี 7. บริษัทได้รับจ้างทำของ โดยมีได้ทำสัญญาจ้างระหว่างกันแต่ผู้ว่าจ้างได้จัดทำใบส่งจ้างแทนลงลายมือชื่อเฉพาะผู้ว่าจ้างฝ่ายเดียว โดยบริษัทมิได้ลงลายมือชื่อเพื่อรับทราบการส่งจ้างนั้น (ไม่ลงลายมือชื่อร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย) เป็นการหลบหลีกภาษีที่บิดเบือนหรืออำพรางความจริงเพื่อไม่ต้องเสียภาษีอากรแสตมป์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไตรธรรม หงส์ทอง (2555). ได้ศึกษาและพบว่าการใช้หลักนิติกรรมอำพรางตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหากลบหลีกภาษีอากรเกี่ยวกับการทำสัญญาของกลุ่มสัญญาซึ่งยังอาจบิดเบือนหรืออำพรางความจริงเพื่อให้สามารถหลบหลีกภาษีอากรได้ 8. บริษัทได้รับจ้างทำของ ทำสัญญาระหว่างผู้จ้างกับผู้ว่าจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร แต่มิได้ระบุเงินจ้างหรือมูลค่าในสัญญาจ้างทำของนั้น

จากการที่บริษัทจำกัดในรูปแบบธุรกิจ SMEs ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร มีการใช้กลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ (Unacceptable Tax Avoidance) ทั้ง 8 วิธีนี้เป็นการกระทำที่แม้ว่าจะไม่ผิดกฎหมายแต่การกระทำบางอย่างอาจขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อช่วยลดจำนวนการจ่ายภาษีลง โดยการอาศัยใช้ช่องโหว่ของกฎหมาย (Loophole) หรือทำให้บริษัทประหยัดภาษีมากที่สุด แต่การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้บางครั้งมีการบิดเบือนหรืออำพรางความจริง ซึ่งสอดคล้องกับศาสตราจารย์พิเศษชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การหลบหลีกภาษีอากรถือเป็นการกระทำที่มุ่งเน้นให้ประหยัดภาษีที่สุด อาศัยช่องโหว่ของกฎหมายและมีการบิดเบือนหรืออำพรางความจริง การหลบหลีกภาษีอากรเช่นนี้จึงมีภาพพจน์ในด้านลบ จึงถือว่าเป็นการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ เช่น การตั้งราคาโอนระหว่างธุรกิจเครือเดียวกัน การเลือกใช้สิทธิประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนของ

ประเทศอื่น และยังสอดคล้องกันการศึกษาของปาริชาติ ม่วงศิริ (2553). ได้ศึกษาและพบว่าปัญหาการหลบหลีกภาษีอากรและการรับรู้รายได้และรายจ่ายในการประกอบธุรกิจบ้านจัดสรรอันเนื่องมาจากการแยกสัญญาขายที่ดินและสัญญารับเหมาก่อสร้างเพื่อให้บริษัทได้รับประโยชน์ทางภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นวิธีที่อาศัยช่องโหว่และความบกพร่องทางกฎหมายมาใช้ แม้จะไม่ผิดกฎหมาย แต่เป็นการกระทำที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อให้ลดจำนวนภาษีที่ต้องชำระให้แก่รัฐบาล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพัชรี โศจิพิทักษ์กุล (2556) ซึ่งได้กล่าวไว้เกี่ยวกับกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ตามกฎหมายอากรแต่ละประเภทที่ใช้กลวิธีที่แตกต่างกัน

แนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข หรือป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร

นักตรวจสอบภาษีอากรควรไต่สวนข้อเท็จจริงให้ตรงประเด็นตามเรื่องที่ตรวจสอบ นโยบายและเงื่อนไขการขายสินค้าของบริษัท ระเบียบสวัสดิการพนักงาน การได้รับสิทธิตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของธุรกิจ SMEs ตรวจสอบแบบแสดงรายการที่ยื่นชำระภาษีที่เกี่ยวข้องทุกประเภท เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขอคืนภาษี สุ่มตรวจใบกำกับภาษีซื้อหรือรายจ่ายที่มีมูลค่าสูงที่อันควรเชื่อว่าจะมีความผิดปกติ ตรวจสอบรายละเอียดสัญญา เอกสารการบันทึกบัญชี และเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด หากไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ให้ปรับปรุงให้ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้รัฐบาลควรยกเลิกนโยบายสนับสนุนการลงทุนหรือควรกำหนดระยะเวลาในการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีให้สั้นลง เช่น ได้สิทธิยกเว้นหรือลดอัตราภาษีเพียง 1 รอบบัญชี กรมสรรพากรควรแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติม เช่น ระบุขอบเขตการนำผลขาดทุนมาเป็นรายจ่ายให้สั้นลง เช่น ถือเป็นรายจ่ายได้ไม่เกิน 1-2 ปีก่อนรอบบัญชีปัจจุบัน, กำหนดมูลค่าสินค้าที่ขอทำลายได้ไม่เกินสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการกำหนดคำนียามหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ เช่น ขายสินค้าต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันควร หรือรายจ่ายเกณฑ์สิทธิที่ค้างจ่ายนานเกิน 1 รอบบัญชี เพื่อช่วยลดปัญหาการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานโดยปราศจากขอบเขต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเพ็ญพิชชา มาลัย (2558). ได้ศึกษาและพบว่า การโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินโดยไม่มีค่าตอบแทน หรือมีแต่โอนในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งเจ้าพนักงานมีอำนาจประเมินให้เป็นไปตามราคาตลาด ณ วันโอน แต่หากกฎหมายปราศจากหลักเกณฑ์ในการประเมินของเจ้าพนักงานที่ชัดเจน อาจเกิดความยุ่งยากในการแปลความหมายหรือตีความตามข้อกฎหมายนั้น ซึ่งตามมาตรา 65 ทวิ (4) ให้อำนาจการประเมินของเจ้าพนักงานไว้เพื่อต่อต้านการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ แต่หากเจ้าพนักงานใช้ดุลพินิจในการประเมินโดยไม่มีขอบเขตอย่างชัดเจน จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศได้ นอกจากนี้ นักตรวจสอบภาษีอากรควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลกระทบของการไม่ปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีอากรที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับบริษัทในการเป็นผู้ชำระภาษีอากรที่ดีให้กับประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับสมพงษ์ เลิศรด (2556, 65) ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการหลบหลีกภาษีมีอยู่ 5 ประการ และมีหนึ่งประการที่กล่าวไว้คือ ความมีจรรยาบรรณมีจริยธรรม และสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรตามกฎหมายของประชาชนหรือผู้เสียภาษี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. นักตรวจสอบภาษีอากร ควรตระหนักถึงการศึกษาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อให้รู้เท่าทันกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรของผู้ประกอบการ
2. นักตรวจสอบภาษีอากร ควรปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความละเอียดรอบคอบ สังเกตประสบการณ์ในงานตรวจสอบให้เกิดความเชี่ยวชาญใน เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากผู้ประกอบการ

3.กรมสรรพากรควรมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรบางมาตราเพื่อให้มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ เพื่อป้องกันไม่ให้นักตรวจสอบภาษีใช้ดุลพินิจในการประเมินภาษีโดยปราศจากขอบเขตที่ชัดเจน

4.นักตรวจสอบภาษีควรให้คำแนะนำความรู้ด้านภาษีอากรแก่ผู้ประกอบการ และนำผลกระทบของการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ทางภาษีอากร ปฏิบัติตนให้เป็นเยี่ยงอย่างในการเป็นต้นแบบของผู้เสียภาษีอากรที่ เพื่อสร้างแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการเกิดความเต็มใจเสียภาษีและลดการหลบหลีกภาษีอากรลง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรมีการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรในรูปแบบใหม่ๆที่จะเกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การวางแผน และป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร ให้สามารถจัดเก็บภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.ควรมีการศึกษากลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เขตอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบกับมีการหลบหลีกภาษีอากรด้วยกลวิธีใด และมีการหลบหลีกภาษีอากรมากน้อยเพียงใด เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

ไตรธรรม หงส์ทอง. (2555). ปัญหาการอาศัยหลักนิติกรรมอำพรางตามประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์มาปรับใช้ในสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการหลบหลีกภาษีอากร.วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปาริชาติ ม่วงศิริ. (2553). ปัญหาการหลบหลีกภาษีอากรและการรับรู้รายได้และรายจ่ายในการประกอบธุรกิจบ้านจัดสรร. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิเศษชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม.(2553). การวางแผนภาษีอากร Tax Plannig. (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพมหานคร : สถาบัน T.Training Center.

เพ็ญพิชชา มาลัย. (2558). ปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 65 ทวิ (4)

แห่งประมวลรัษฎากรต่อการต่อต้านการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้.วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พัชร โสจิพิทักษ์กุล. (2556). เทคนิคและกลวิธีในการหลบหลีกภาษีอากรในการทำธุรกิจ.

(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์พร.

วสุ สรรกานีเด. (2552). การตราบทบัญญัติเพื่อป้องกันการหลบหลีกภาษีอากรจากการทำ

สัญญา. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมพงษ์ เลิศรัตน์. (2556). ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร :

ภาษีอากรและการจัดเก็บภาษี. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธรรมศร จำกัด.

สมคิด บางโม.(2557). ภาษีอากรธุรกิจ Business Taxation. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร :

บริษัท ส. เอเซียเพรส (1989) จำกัด.

สมเดช โรจน์ศรีเสถียร. (2559). การบัญชีภาษีอากรฉบับประยุกต์.(พิมพ์ครั้งที่ 6).

กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด.

ฤทัยรัตน์ เมืองแก้ว. (2555). ปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎหมายและช่องทางทางหลีกเลี่ยงภาษี

สรรพสามิตสำหรับสินค้ารถยนต์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

